

BETONOVÉ STAVITELSTVÍ V ČR

CONCRETE ARCHITECTURE IN THE CZECH REPUBLIC

Ing. Miloslav
Mašek, CSc.,
generální ředitel
Svazu podnikatelů
ve stavebnictví ČR

Ing. Miloslav
Mašek, CSc.,
General Director of
the Association
of Building
Entrepreneurs of
the Czech Republic

Stavitelské umění má v ČR dlouholetou tradici a je asi jedním z mála oborů lidské činnosti, se kterým se můžeme chlubit nejen před Evropou, ale před celým světem. To platí již od raného středověku a nespočet našich stavebních památek církevních, občanských, ale i inženýrských děl to dokazuje. Na tradici středověkých hutí a mistrů kameníků navázala doba nová se svými progresivními konstrukcemi a technologiemi, které jí dávaly možnost stavět díla s mnohem větší lehkostí, většími rozpony a s využitím nových materiálů.

Betonové konstrukce se rychle rozšířily v oboru průmyslových, dopravních a inženýrských staveb, ale i v bytové výstavbě a ve všech dalších stavebních oborech. Již stavby z počátku tohoto století dodnes udivují tím, jak dokonale bylo využito vlastností betonu a s jakou elegancí a konstrukčním umem byly navrženy. Rovněž zpracování betonu a vytvoření vlastní konstrukce přes tehdejší primitivní možnosti mísení a ukládání betonu do bednění zaslouží obdiv.

Vzpomínám si na prohlídku a posuzování betonové konstrukce slévárenské haly v jednom průmyslovém závodě v západních Čechách. Železobetonová konstrukce haly postavená před první světovou válkou podle návrhu akademika Bechyně nevykazovala po 80 letech provozu slévárny žádné statické poruchy a v místech několika menších mechanických poškození bylo možno vidět perfektní strukturu cementového kamene. Po ošetření nátěry na zpomalení karbonatace betonu patrně tato hala slouží dodnes.

Postupem doby se užití betonových, železobetonových a předpjatých konstrukcí velmi rozšířilo a moderní

stavitelství a investiční výstavba jsou bez těchto konstrukcí nemyslitelné. Vznikly nové obory: betonová prefabrikace, transportbeton a speciální druhy betonů pro letištní a dopravní stavby, pro přehradu, průmyslové podlahy a mnoho dalších speciálních konstrukcí a aplikací.

Výroba betonu se stala vědní disciplinou – se všemi variantami surovin, přísad a zlepšujících komponentů, technologií bednění pro vytváření betonových konstrukcí, povrchovými úpravami betonu, ochranou proti korozi, atd. Vznikl nový obor – sanace betonových konstrukcí.

V poslední době se hodně hovoří o vysokopevnostních betonech, které jsou schopné přebírat některé vlastnosti jiných materiálů – např. oceli, ale bez jejich podléhání korozi a bez vysokých nákladů na údržbu.

„Zásobník práce pro české stavebnictví“ obsahuje pro dosažení srovnatelné úrovně ČR s vybaveností států EU všemi druhy staveb potřebný objem investiční výstavby ve výši asi 1,5 bilionu Kč. Proto by se měl objem investiční výstavby zvýšit až na 300 mld. Kč ročně, abychom dosáhli alespoň prahu srovnatelné vybavenosti země v dopravních stavbách, ekologických stavbách, v bytové výstavbě a údržbě bytového fondu a v objemu nové průmyslové výstavby. Zcela nepochybně budou všechny tyto obory staveb využívat nejvíce ze všech druhů konstrukcí právě konstrukce betonové a železobetonové.

Svaz podnikatelů ve stavebnictví ČR vydal publikaci „Situace ve stavebnictví v ČR a jeho strategie do roku 2005“. Z ní je možno velmi dobře extrapolovat dosaďní vývoj investiční výstavby co do druhů staveb i pravděpodobných konstrukčních systémů, které budou v nejbližší budoucnosti užívány. Zde v oddíle „Trendy v technicko-technologické úrovni výstavby“ se u všech druhů výstavby potvrzuje použití betonových a železobetonových konstrukcí jako zásadní.

V době, kdy svět zápasí s ekologickými problémy a každá výroba obvykle přináší další zatížení životního prostředí, vystupuje beton tím více do popředí jako vysoce ekologický přírodní materiál, na jehož výrobu je v porovnání s některými jinými stavebními materiály potřeba méně energie. Materiál, který je schopen recyklace a nového použití, nebo bezproblémového uložení na skládce bez ohrožení přírody.

Betonové stavitelství a použití betonových konstrukcí se bude do budoucna dále rozvíjet. Navrhování betonových konstrukcí a jejich realizace je tak široká problematika, že ji dnes nelze zvládnout jedním odborníkem v celé šíři a je nutno jednotlivé disciplíny neustále obohacovat a doplňovat. Proto odborná stavební veřejnost vítá vznik integrovaného specializovaného časopisu pro cement, beton, betonové konstrukce a jejich doplňky – zdicí materiály, který může neustále rozšiřovat obzory všech, kteří se v těchto oborech pohybují a pro něž jsou nové informace nezbytné.

Ing. Miloslav Mašek, CSc.

generální ředitel Svazu podnikatelů ve stavebnictví ČR

